	СИЛАБУС **НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ** **«ВЕТЕРИНАРНА САНІТАРІЯ»** Рівень вищої освіти: другий (магістерський) Спеціальність: 212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза Рік навчання: 6-й, семестр 11 і 12-й Кількість кредитів ECTS: 8 кредитів Назва кафедри: кафедра ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи Мова викладання: українська
Лектор курсу	**к. с.г. н., ст.вик. Пепко Володимир Олександрович**
Контактна інформація лектора (e-mail)	**pepko@vsau.vin.ua**

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Ветеринарна санітарія» є обов'язковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 240 год.: лекції - 46 год.; практичні заняття - 42 год., самостійна робота - 152 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік, іспит.

ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

При вивченні даної дисципліни використовуються знання, отримані з таких дисциплін (пререквізитів): «Спеціальна мікробіологія», «Ветеринарно-санітарна інспекція», «Ветеринарна санітарія», «Судова ветеринарна експертиза», «Державний ветеринарно-санітарний контроль і нагляд», «Технологія виробництва та переробки продукції рослинництва», «Клінічна діагностика хвороб тварин», «Ветеринарна фармакологія та токсикологія», «Загальна ветеринарна профілактика», «Гігієна харчових продуктів», «Основи епізоотології та інфекційні хвороби», «Гігієна тварин, кормів і кормових добавок».

Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні таких дисциплін (постреквізитів): «Виробнича практика».

ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента «Ветеринарна санітарія» спрямована не тільки на попередження і ліквідація хвороб тварин, а й здійснення ветеринарних заходів, що сприяють виконанню плану розвитку тваринництва, отримання доброякісних продуктів і сировини, охорону населення від зоонозних хвороб і території країни від занесення інфекції з інших держав.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета дисципліни «Ветеринарна санітарія» полягає у формуванні спеціальних знань та практичних навичок на основі одержаних знань щодо ветеринарно-санітарних заходів, запобіганню поширенню збудників заразних хвороб та збереження здоров'я тварин, зберігати в доброму санітарно-гігієнічному стані виробничі приміщення, технологічне обладнання, інвентар, інструменти, санітарний і спеціальний одяг працівників, забезпечувати випуск продукції гарантованої санітарної якості.

Завдання вивчення дисципліни

Теоретична та практична підготовка, самостійно проводити загальний санітарний стан закритих і відкритих зооекосистем, переробних цехів, складів, холодильників умов і чинників його формування, причин і обсягів змін під впливом природних і антропогенних самітних чинників, прогнозування динаміки їх стану, розробка шляхів гармонізації взаємовідносин людського суспільства і тварин.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформувати такі програмні компетентності:

інтегральні компетентності (ІК):

Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у галузі ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень, упровадження інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Знання та розуміння предметної галузі та професії.

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

спеціальні (фахові) компетентності (ФК):

ФК 10. Здатність планувати санітарні заходи, розробляти процедури та контролювати дотримання гігієнічних вимог на потужностях для випуску безпечних харчових продуктів, кормів і кормових добавок тощо.

ФК 11. Здатність організовувати та проводити державний контроль гігієнічних вимог і санітарних заходів на агропродовольчих ринках і потужностях.

ФК 18. Здатність контролювати ефективність проведення санації потужностей згідно з вимогами національних та міжнародних нормативно-правових актів.

Програмні результати:

ПРН 3. Володіти методами та методиками державного (внутрішнього) контролю на підконтрольних потужностях для гарантування безпечності харчового ланцюга, уміти контролювати, оцінювати та управляти ризиками під час виробництва та обігу харчових продуктів.

ПРН 10. Володіти знаннями та практичними уміннями, необхідними для організації і проведення державного контролю гігієнічних вимог та санітарних заходів на агропродовольчих ринках і потужностях.

ПРН 12. Володіти принципами, методами та процедурами дотримання належного санітарного стану на потужностях для випуску, зберігання, переробки та реалізації харчових продуктів, кормів і кормових добавок, премісів, побічних продуктів, ветеринарних препаратів, а також методами оцінювання їх безпечності та якості.

ПРН 14. Володіти методами контролю технологічних процесів первинної обробки субпродуктів, харчової крові, спеціальної сировини, здійснювати ветеринарно санітарний контроль дотримання технологічних операцій з ендокринною, ферментною, кишковою, шкіряно-хутровою сировиною, м'ясом та іншими продуктами забою і готовими харчовими продуктами, здійснювати їх інспектування, наносити позначки придатності та визначати шляхи подальшого використання цієї продукції.

ПРН 17. Володіти методами контролю ефективності проведення санації різних потужностей з виробництва і переробки продуктів тваринництва відповідно до вимог національних і міжнародних нормативно-правових актів

ПРН 18. Уміти проводити необхідні клінічні та лабораторні дослідження для загальної ветеринарної превенції на потужностях з виробництва і переробки продуктів тваринництва, здійснювати ветеринарно-санітарне оцінювання систем і способів утримання тварин, визначати безпечність кормів, кормових добавок тощо, а також для забезпечувати належний санітарний стан тваринницьких потужностей.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (soft skills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів, метод самопрезентації).

План вивчення навчальної дисципліни

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Тема 1. Вступ. Історія ветеринарної медицини та санітарії	4	-	10
2	Тема 2. Дезінфекція	2	4	10

3	Тема 3. Дезінсекція. Дератизація	2	4	10
4	Тема 4. Ветеринарно-санітарна техніка	4	2	10
5	Тема 5. Особиста і виробнича гігієна працівників на виробничих та харчових підприємствах	4	2	10
6	Тема 6. Харчові отруєння та їх профілактика	4	4	10
7	Тема 7. Ветеринарно-санітарні вимоги до питної та стічної води	4	2	10
8	Тема 8. Ветеринарно-санітарні вимоги до ґрунту та повітря	2	2	10
9	Тема 9. Ветеринарно- санітарні вимоги до влаштування підприємств м'ясної промисловості	2	4	10
10	Тема 10. Основи епідеміології в м'ясній промисловості	2	4	10
11	Тема 11. Санітарні вимоги до забою худоби і обробки туш. Санітарні вимоги до обробкисубпродуктів	4	2	10
12	Тема 12. Санітарні вимоги до виробництва консервів, ковбас, напівфабрикатів	4	2	10
13	Тема 13. Санітарія молочних фермі устаткування для транспортування молока	2	2	10
14	Тема 14. Санітарні норми і правила для підприємств молочної промисловості	2	4	10
15	Тема. 15. Санітарні вимоги на агропродовольчих ринках	4	2	12
Разом		**46**	**42**	**152**

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота студента ВНАУ є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Самостійна робота студента організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (гугл-презентації, реферату).

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виноситься на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Види самостійної роботи

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до лекційних та практичних занять	30	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	30	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні творчі завдання (виконання рефератів та презентації за заданою проблемною тематикою)	30	1 раз на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	62	2 рази на семестр	Тестування у паперовому вигляді та системі СОКРАТ
Разом		**152**		

Список основної та додаткової літератури

Обов’язкова

1. Захаренко М.О., Яремчук О.С., Шевченко Л.В., Поляковський В.М., Михальська В.М., Малюга Л.В., Коваленко В.О. Біотехнологія відходів тваринницьких підприємств: монографія. К.: «Центр учбової літератури»,

2015. 380 с.

2. Захаренко М.О. Санітарно-гігієнічні вимоги до утримання кролів: [Навчальний посібник]. Вінниця: ВНАУ, 2018. 578 с.

3. Касянчук В.В., Микитюк П.В., Олійник Л.В. Ветеринарно-санітарна експертиза з основами технології переробки продуктів тваринництва. Підручник. Вінниця: Нова книга. 2007. 480 с.

4. Недосєков В.В. Організація та економіка ветеринарної справи: навч. посібник за ред. О.В. Каргіна. Київ: НУБіП України, 2019. 408 с.

5. Засєкін Д.А., Поляковський В.М., Соломон В.В. Санітарні норми для тваринницьких та переробних підприємств України. Навч. посіб. К.: «Центр учбової літератури». 2015. 400 с.

6. Санітарно-гігієнічні вимоги до води та водопостачання сільськогосподарських підприємств. Навчальний посібник [Укладачі: Захаренко М.О., Польовий Л.В., Поляковський В.М., Шевченко Л.В., Яремчук О.С. та ін.]. Вінниця: ВЦ ВНАУ, 2011. 244 с.

7. Системи утримання тварин: навч. посіб. [Укладачі: М.О. Захаренко, В.М. Поляковський, Л.В. Шевченко, В.М. Михальська, О.С. Яремчук та ін.]. К.: «Центр учбової літератури», 2016. 424 с.

Додаткова

1. Захаренко М.О., Яремчук О.С., Шевченко Л.В., Поляковський В.М., Михальська В.М., Малюга Л.В., Іванова О.В. Гігієна та біоферментація побічних продуктів тваринництва [монографія]. К.:«Центр учбової літератури», 2016. 536 с.

2. Ярчук Б.М., Вербицький П.І., Литвин В.П.. Загальна епізоотологія. За ред. Б.М. Ярчука, Л.Є. Корнієнка. Біла Церква, 2002. 656 с.

3. Засєкін Д.А. Гігієна та санітарія переробних підприємств: [навч. посіб.] Д.А. Засєкін, О.С. Яремчук, Н.І. Кос'янчук, М.Д. Кучерук, Н.М. Слободянюк,; Вінницький національний аграрний університет. Вінниця: ВНАУ, 2018. 348 с.

4. Корнієнко Л.Є., Бусол В.О., Недосєков В.В. Інфекційні хвороби тварин з везикулярним синдромом: навч. Посібник за ред. Л.Є. Корнієнка. Біла Церква: Білоцерків. держ. аграр. у-т, 2010. 272 с.

5 Корнієнко Л.Є., Наливайко Л.І., Недосєков В.В. Інфекційні хвороби птиці. За ред. Л.Є. Корнієнка. Херсон: Грінь ДС., 2012. 528 с.

6. Корнієнко Л.М. Планування ветеринарних заходів: навч. посіб., 2-ге вид., доп. і перероб. за ред. Л. М. Корнієнко. Вид-во: Біла Церква, 2016. 364с.

7. Мазур В.А., Яремчук О.С., Червань В.І. Вплив умов виробництва молока на його якісний склад в умовах дослідного господарства ВННК. Аграрна наука та харчові технології. 2018. Вип. 4 (103). С. 65-73.

8. Поліщук Т.В. Кормова поведінка корів у літній період за різних систем утримання. Збірник наукових праць Подільського державного аграрно- технологічного університету: Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва. 2013. Вип. 21. С. 232-233.

9. Поліщук Т.В. Молочна продуктивність корів-первісток української

чорно-рябої молочної породи за різних систем утримання.Збірник наукових праць ВНАУ. 2014. Вип. 1 (83). Т. 2. С. 178-185.

10. Поліщук Т.В., Льотка Г.І., Ушаков В.М. Технологія підготовки корів до літнього утримання: Монографія. ТОВ «Друк», ВНАУ, 2021. 236 с.

11. Польовий Л.В., Поліщук Т.В., Данчевський О. Вирощування ремонтних та надремонтних теличок й нетелей за різними технологіями. Вісник Житомирського національного агроекологічного університету. 2013. № 2 (35). Т. 1. С. 169-174.

12. Польовий Л.В., Польова О.Л., Поліщук Т.В., Загоруй В.О. Ефективність використання вигульно-годівельних майданчиків та культурних пасовищ за поетапною технологією підготовки корів до літнього утримання при виробництві молока. Вісник Житомирського національного агроекологічного університету. 2017. № 2 (33). Т. 2. С. 36-40.

13. Польовий Л.В., Яремчук О.С., Захаренко М.О. Проектування та будівництво підприємств із виробництва переробки продукції тваринництва: Практикум. Вінниця: Видавництво ВНАУ, 2011. 248 с.

14. Домбровський О.Б. Ярчук Б.М. Тирсін Р.В. Практикум з питань бджільництва та хвороб бджіл. Біла Церква. 2002. 248 с.

15. Сапронозні інфекційні хвороби тварин. Л.Є. Корнієнко, В.В. Недосєков, В.О. Бусол та ін.: монографія. За ред. Л.Є. Корнієнка, В.О. Бусола. Біла Церква: Білоцерків. держ. аграр. у- т, 2009. 300 с.

16. Корнієнко Л.Є., Бусол В.О., Недосєков В.В. Хронічні інфекційні хвороби тварин. За ред. Л.Є. Корнієнка. Біла Церква, 2008. 348 с.

17. Shmalii A.P., Polischuk T.V., Pikula O.A. Average daily milk yield of cows under different milking regimes and feeding schedule. SWorld Journal. 2015. Vol. J21509 (9). P. 25-29.

Контроль і оцінка результатів навчання

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної роботи

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	2
2	Участь у роботі на практичних заняттях	4
3	Виконання домашніх завдань	4
4	Виконання контрольних робіт, тестування	5

5	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання гугл-презентації, презентації за заданою проблемною тематикою)	10
	Всього за атестацію 1	25
	Атестація 2	
6	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	2
7	Участь у роботі на практичних заняттях	4
8	Виконання домашніх завдань	4
9	Виконання контрольних робіт, тестування	5
10	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання гугл-презентації, презентації за заданою проблемною тематикою)	10
	Всього за атестацію 2	25
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	20
	Підсумкове тестування	30
	Разом	**100**

Шкала оцінки знань здобувача

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	задовільно
60-65	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він не допускається до заліку чи екзамену. Крім того, обов’язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Участь у дискусіях на лекційних та практичних заняттях,	**Критерії оцінювання**

виконання контрольних робіт, індивідуальні та групові творчі завдання, тестування	
90-100%	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
73-89%	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
55-72%	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
35-54%	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
15-34%	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0-15%	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.